

Centrum för biologisk mångfald och Nationella programmet för traditionell och lokal kunskap relaterad till bevarandet och det hållbara nyttjandet.

Seminarium om Utmarksbete, traditionell kunskap och biologisk mångfald i skogsbygd

Bete vid fäbod i fjällbjörkskog vid Mittåkläppen, Härjedalen. Foto: Tommy Lennartsson

Tid och plats

Uppsala den 7 december, 2006, sal B Genetikcentrum, Genetikvägen 5, SLU, Ultuna.
kl. 9.45 - ca 17.30.

Syfte

Syftet med detta seminarium är att få en överblick över kunskapsläget vad gäller kopplingen utmarksbete inom den boreala skogsbygden, främst det som brukar kallas skogsbete eller fäbodbete, och natur- och kulturvärden samt att bedöma om miljöersättningsystemet är adekvat utformat. Seminariet är en del av uppföljningen av Sveriges åtagande rörande traditionell kunskap inom Mångfaldskonventionen och miljömålet ”Ett rikt odlingslandskap” och ”Levande skogar”. Förhoppningen är att kunna effektivisera bevarandet av den traditionella kunskapen rörande betet och djurhållningen *in situ* för att så bra som möjligt värna om den hävdgynnade biodiversiteten.

I stora delar av Sveriges skogsbygder har man sommartid betat djuren på skogen för att försäkra sig om att betet och fodret skulle kunna räcka hela året. Den betande skogen kan också anses ha ett kulturvärde och särskilt i kombination med fäbodvallar, fjällägenheter eller liknande kulturboningar som är en del av vårt agrara kulturarv. Det framhålls ofta att dessa områden har omistliga biologiska värden, vilka är dessa egentligen? Frågan är också om dagens utmarksbete bedrivs på ett sätt som motsvarar den historiska markanvändningen och bevaras de biologiska värden som vi idag försöker värna. Samtidigt bör frågan diskuteras huruvida miljöersättningssystemet motsvarar målsättningen. Vilken vikt läggs vid aspekterna kulturmiljöbevarande och biologisk mångfald?

Program

9.00–9.45 Kaffe

9.45–10.00 **Inledning, bakgrund och syfte** – Håkan Tunón, Nationella programmet för traditionell och lokal kunskap relaterad till bevarandet och det hållbara nyttjandet.

10.00–10.45 **Historisk bakgrund till utmarksbeten** – Anna Dahlström & Jesper Larsson, Agrarhistoriska avdelningen, SLU Uppsala

10.45–11.00 Bensträckare & frukt

11.00–11.45 **Ekologiska processer och substrat som genereras av utmarksbete** – Tommy Lennartsson, Centrum för biologisk mångfald, Upplandsstiftelsen & Anders Dahlberg Artdatabanken

11.45–12.45 LUNCH

12.45–13.30 **Kulturmiljövård och traditionell kunskap** – Mårten Aronsson, Skogsstyrelsen & Ulf Segerström, Inst. för skoglig vegetationsekolog, SLU Umeå.

13.30–14.00 **Miljöersättningar för skogsbeten och fäbodbeten** – Ingalill Juhlin, Jordbruksverket.

14.00–14.20 **Fäbodbruket i framtiden?** – Kristian Olofsson, Riksföreningen Sveriges Fäbodbrukare

14.20–16.30 Gruppdiskussion & fika. Gruppdiskussioner som ska redovisas muntligt men även skriftligt så att de bidrar till en seminarieredovisning som ska distribueras separat.

16.30–17.30 Sammanfattning och avslutning

17.30– Gemensam **MIDDAG**

Eventuella frågor till:

E-post: Weronika.Linkowski@nvb.slu.se Telefon 018-67-27-49